

Mer iblanding av biodiesel øker giftige utslipp

Ole Henrik Ellestad*

Miljøhensyn har medført omlegging av politikken til å stimulere overgang til bensinbiler. Itillegg er det et politisk press for å øke tilsetning av biodiesel til fossil diesel til tross for klare advarsler om økt forurensning og mulige økte helseskader. Biodiesel gir i tillegg øktematvarepriser, motorskader og filtertetting. Bruk av skog gir liten og forsinket klimagevinst. Til tross for manglende fordeler insisterer Venstre, Kr.f, Ap, SV og Sp på å øke innblanding til først 20 % biodiesel de nærmeste årene og med ytterligere økning frem mot 2030.

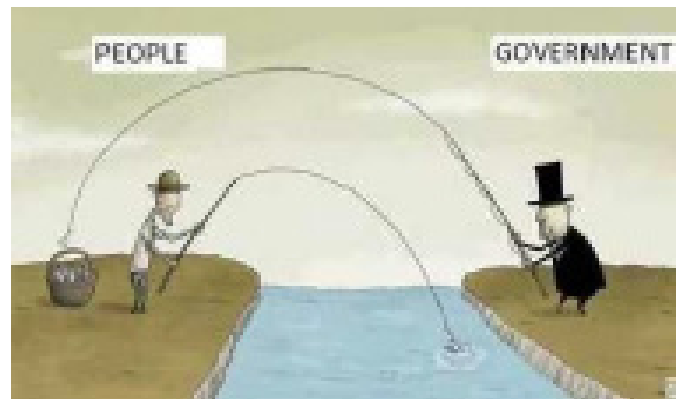
Den første og store skandalen med biodiesel var kraftig økning av matvarepriser som særlig rammet de fattige. Bjarte Holtsmark, Statistisk sentralbyrå og flere har påpekt at klimaeffekten ved biodiesel fra skog er sterkt overdrevet og forsinket. Øyvind Kvernøyd Myhre hevdet også i Aftenposten 21.11 at biodrivstoff fra skog har en motsatt effekt i CO₂-regnskapet enn hva mange hevder. I Klimanytt nr 178 ble det fokusert på stadig hyppigere tilfeller av motorskader med mer forurensende utslipp ved tilsetning av biodiesel til vanlig fossil diesel. Heller ikke negative helseskader blir vektlagt i vurderinger selv omskadelige forurensninger trekkes inn i alle andre sammenhenger, og det burde være en selvfølge for miljøvirene politikere.

Mer allergi, astma og lungekreft med biodiesel

I Trondheim forsøkte man i 2008 bruk av ren biodiesel i busser, men måtte raskt oppgi dette. Det førte til kvalme og hodepine for sjåførene som til slutt nektet videre kjøring. De akutte plagene ble borte ved bruk av partikkelfilter til en kostnad av hele 150 000 kr. per stykk - etaltfor dyrt klimatiltak. Senere tilsatte man bare 5-7 % biodiesel til vanlig diesel i tråd med pålegg fra myndighetene. Imidlertid er det en risiko for at også en slik blanding kan være skadelig, ifølge Vestlandsforskning v/Otto Andersen, basert på amerikanske "National Institute for Occupational Safety and Health". Forskingen viser at det ikke er tvil om at forbrenningsprodukter fra biodiesel kan ha en del uventede virkninger på organismen, hevder professor Hans Krokan ved NTNU. Undersøkelser i Brasil viste ved forsøk på dyr at fossil diesel iblandet biodiesel kan påvirke hele organismen, som f.eks. hjertefunksjon, og føre til en betennelsestilstand i hele kroppen, alternativt andre sykdommer som allergi, astma, hjerte- og karsykdommer, samt lungekreft.

Årsaken er at biodiesel inneholder andre kjemiske forbindelser enn vanlig diesel og får et forbrenningsforløp som kan gi utslipp av helseskadelige stoffer. I tillegg kan forbrenningen på en uheldig måte endre profilen av nanopartikler som er vanskelige å filtrere bort, samt PAH-stoffer. Om denne eksosen pustes inn, så vil nanopartikler kunne gå dypt inn i lungene og over i blodet. Disse nanopartiklene kan være kreftfremkallende.

Miljødirektoratet har uttalt at etter deres vurdering synes ikke de foreliggende studiene å indikere noen forskjeller på helse-relaterte effekter mellom fossilt diesel og biodiesel når innblanding ligger under 10 %, kanskje heller ikke for enda høyere andel, men anbefaler flere studier med økt innblanding relatert til de mange typer diesel og med relevans for dyrog mennesker. Men slike studier inkluderer ikke nødvendigvis et tverrsnitt av dieselmotorer som er i trafikk. De nevnte motorskader og filtertetting der biler mister motorkraft og får økte utslipp kan gi eksos langt farligere enn fra motorer som testes for mulige helseskader. Derfor er det rimelig å anta at et eventuelt akseptabelt tilsetningsnivå bør ligge til dels betydelig lavere enn det direktoratets uttalelse bygger på.

Gjelder ikke føre-var-prinsippet for dieselmotorer?

Det er uakseptabelt at det i tider som fokuserer på miljø, besluttet tiltak som utgjør en betydelig potensiell helse- og miljørisiko for befolkningen uten tilstrekkelig forskning på forhånd. Folk flest forstår ikke at politikernes arbeid for å redusere forurensning ved å få færre dieselmotorer skal medføre at de dieselmotorer som er i trafikk skal forurense i betydelig større grad. Manglende logikk forsterkes ytterligere av at politikere i disse miljøtidene neglisjerer føre-var-prinsippet basert på de eksisterende studier over potensielt helseskadelige effekter, mens man jo gjør føre-var-prinsippet til et førende argument i klimakampanjen.

Tiltak basert på villedende klimamodeller

Om dette får en ytterligere dårlig klang ved at CO₂-effekten ut over et mulig beskjedent bidrag hverken er bevist eller observert, men er resultatet av en beregningsmodell som ut fra en teoretisk vurdering ikke beskriver den reelle verden, som mangler enorme datamengder (men beregner de som mangler) og heller ikke stemmer med observasjoner. Samtidig viseren overveldende informasjonsmengde at Norge i sum vil ha betydelige fordeler av en moderat oppvarming.

Parisavtalen: pengeflytting viktigere enn klima?

En overveiende del av verdens stater og befolkninger bryr seg ikke nevneverdig om klimavariasjonene ut over å motta støtte fra de «rike land» basert på Parisavtalens grønne fond med utbetalinger på 100 milliarder dollar per år fra ca. 2020. Vi minner også om at Parisavtalens frivillige CO₂-reduksjoner i år 2100 vil gi ca 0,2 °C lavere temperatur, at Kina skal øke sin kapasitet for kullkraftverk med 19 % neste 5 år og først begynne å bidra fra 2030.

Men i «miljølandet» Norge skal man i tillegg innføre ordninger som biodiesel med potensielle helseskader og en rekke andre ulemper.

Se også oppslag i TU 11. oktober, Aftenposten 02. mars 2008 og Vestlandsforskning 22. januar

*Medlem av Klimarealistenes Vitenskapelige Råd.